

Äänen lumo syntyy leikkauspöydällä – näin editoit podcastin

11.6.2025

Podcastien suosio kasvaa edelleen, mutta loistava sisältö ei yksin riitä. Harva kuulija tulee miettineeksi, miten paljon tapahtuu ennen kuin jakso on valmis kuunneltavaksi. Korviin tulevan äänen lumo ei synny pelkästä keskustelusta – se syntyy editoinnissa. Ilman editointia äänite voi jäädä rönsyileväksi, vaikeaselkoiseksi tai olla jopa kuuntelukelvoton.

Miksi podcastia kannattaa editoida?

Podcastin viehätys ja voima on ääni, itse keskustelu ja tarina, ja editoimalla voi hioa näistä ehjän kiinnostavan kokonaisuuden. Tässä artikkelissa kerrotaan editoinnin tärkeydestä, mitä siihen kuuluu ja lisäksi mitä aloittelevan editoijan kannattaa ottaa huomioon. Editointi ei ole vain ylimääräisten taukojen tai takeltelujen poistamista, vaan se on keskeinen osa sisällön rakentamista, tarinankerrontaa, rytmiä ja kuulijalle luotua kokemusta.

Hyvin editoidusta podcastista ei huomaa, että se on editoitu. Se on sujuvaa keskustelua ja sitä on miellyttävä kuunnella. Kuulijat arvostavat selkeää ja johdonmukaista äänimaailmaa – erityisesti tänä päivänä, kun tarjolla on tuhansia podcasteja, mistä valita kuunneltavaa. Editointi voi myös tukea itse asiasisältöä, sen avulla voidaan rakentaa podcastiin tunnelmaa, ohjata huomiota keskeisiin kohtiin ja pitää mielenkiintoa yllä.

Editoinnin vaiheita leikkauspöydällä

Editointi alkaa koko äänityksen esikuuntelulla. Tämän voi tehdä jo editointiohjelmassa (esimerkiksi Adobe Audition, Reaper, Audacity tai Descript). Samalla kannattaa tehdä muistiinpanoja jakson rakenteesta, missä kohdissa on katkoja, mikä toimii hyvin ja mikä kaipaa korjausta.

Jos podcastista tehdään saavutettava ja nauhoitus on tehty ennakkoon laaditun käsikirjoituksen mukaisesti, on hyvä tehdä litterointi jo esikuunteluvaiheessa ja tehdä myös samalla muistiinpanoja muokkauksista tähän litterointitiedostoon. Vastaavasti, jos äänite on vain osittain tai ei ole lainkaan käsikirjoitettu, niin tässäkin tapauksessa saavutettavan podcastin litterointi auttaa ja helpottaa muokkauksen suunnittelua ja muistiinpanojen tekemistä. Ilman täsmällistä käsikirjoitusta tehdyssä äänitteessä saattaa editoinnissa esimerkiksi joutua siirtelemään osioita toiseen järjestykseen. Tavoitteena on aina selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus. Hyvän podcast-jakson rakenne on kuin minkä tahansa hyvän tarinan: siinä on alku, keskikohta ja loppu.

Tekninen siivous on vaihe, jossa poistetaan kohinaa, napsahduksia, paperin rapistelua ja muita mahdollisia häiriöääniä, mitä on tullut äänitteen tekovaiheessa. Samalla tasataan eri puhujien äänenvoimakkuuksia ja tehdään tarvittaessa taajuuskorjauksia, poistetaan ylimääräistä kaikua tms.

Seuraavaksi siirrytään sisällön tiivistämiseen. Tässä vaiheessa tiivistetään sisältöä, poistetaan puheesta toistoja, pitkiä miettimistaukoja, jaaritteluja, yskimistä ja kovaäänisiä nielaisuja siten, että lopputuloksena on tiivis, selkeä ja kiinnostava kokonaisuus. Tässä vaiheessa voidaan lisätä jinglejä (pieniä katkelmia, rallatuksia tms.) keskustelun lomaan sopiviin kohtiin esimerkiksi siirryttäessä aiheesta toiseen keskustelussa. Viimeistelyvaiheessa lisätään alkuun ja loppuun intro- ja outromusiikit, tarkistetaan lopulliset äänen tasot ja viedään valmis tiedosto julkaistavaksi.

Mitä aloittelevan editoijan on hyvä ottaa huomioon?

Editoinnin aloittaminen ei vaadi suurta studiota tai kalliita ohjelmistoja – tärkeintä on hyvä asenne ja halu oppia. Aloita yksinkertaisella ohjelmalla (esimerkiksi ilmaiset Audacity tai GarageBand (Mac)) opettelemalla ensin perustoiminnot.

Mieti alkuun selkeä tavoite podcastille, se auttaa tekemään editointipäätöksiä eli mitä kannattaa säilyttää ja mitä voi leikata pois. Tallenna aina alkuperäinen äänite itsellesi varmuuden vuoksi, mutta leikkaa kuitenkin rohkeasti editoitavaa tiedostoa. Tiivis on aina kiinnostavampaa kuin liian pitkä. Poista puhujien epäröintiä (ääää/öööö), sanojen tai lauseiden toistoja (tuota niin niin…) ja/tai turhaa keskustelua. Kuulija kiittää.

Keskusteleva formaatti vaatii tasaista äänenvoimakkuutta. Muokkaa äänenvoimakkuuksia siten, että kaikki kuulostavat yhtä selkeiltä. Lisää taustamusiikkia ja efektejä harkiten, silloin ne rikastavat ja herättävät kuulijaa. Muista kuitenkin pitää äänisisältö pääosassa.

Lopuksi kuuntele editoimasi podcast kuulijan korvin alusta loppuun. Voit vielä korjata, jos huomaat korjattavaa. Jos se tuntuu sujuvalta, julkaise.

Podcastin editoinnin eri vaiheiden aikapanostus jakautuu siten, että esikuunteluun ja loppukuunteluun sekä viimeistelyyn kuluu molempiin noin 15–20 % koko ajasta. Tekninen siivoaminen ja sisällön leikkaus vie suurimman osan eli 60–70 % ajasta.

Muista, että tekemällä oppii. Ensimmäiset editoidut podcastit eivät ainakaan jälkeenpäin kuunneltuna ole täydellisiä – eikä niiden tarvitse olla. Jokaisella editointikerralla kehittyy ja oppii jonkin uuden asian ja jokainen editointi ilmaisee yhä enemmän editoijan omaa ääntä.

Artikkeli on valmisteltu osana Euroopan unionin osarahoittamaa Tapahtumabisnekseen hybridiosaamista -hanketta. Toteutusaika on 1.2.2024 – 31.1.2026. Tutustu hankkeeseen: Tapahtumabisnekseen hybridiosaamista.**Marja Katajavirta**
Asiantuntija, Tapahtumabisnekseen hybridiosaamista -hanke
SEAMK

Kirjoittajalla on kokemusta lukuisten SEAMK Podcastissa julkaistujen podcastien editoinnista.